

Uroš Čop*

Kaznivo dejanje pranja denarja po 245. členu KZ-1 – modernizacija izvršitvenih ravnanj in ugotavljanje subjektivnega elementa

Criminal offence of Money Laundering under the Article 245 of the KZ-1 – modernisation of executing conducts and determination of subjective element

Povzetek

Namen prispevka je začeti diskusijo o ustaljenem načinu razlage izvršitvenih ravnanj, ki so določena v prvem odstavku 245. člena KZ-1. Iz izredno skope sodne prakse slovenskih sodišč in primerov, s katerimi se ukvarjam, ugotavljam, da odkrivanje in pregon storilcev predmetnega kaznivega dejanja v Sloveniji temelji večinoma na tradicionalnih ravnanjih, ki predstavljajo zakonske znake pranja denarja, pri čemer modernih oblik skoraj ni mogoče zaznati. Določba prvega odstavka 245. člena KZ-1 je po mojem mnenju dovolj moderno in široko postavljena, da omogoča pregon in kaznovanje tudi modernih izvršitvenih oblik, ki so se pojavile z razvojem interneta, novih plačilnih sredstev (*bitcoin*, digitalne valute ipd.) in tudi računalniških igrific. Omenjena določba KZ-1 omogoča oziroma nalaga vsakokratno ugotavljanje, ali ravnanje storilca ima ali bi lahko imelo za posledico zakritje ali poskus zakritja izvora »umazanega« denarja ali premoženja, tako da ni razloga, da se moderne oblike pranja denarja ne bi preganjale in storilci ne bi bili obsojeni.

Ključne besede: pranje denarja, 245. člen KZ-1, izvršitveno ravnanje, *darknet*, *bitcoin*, subjektivni element kaznivega dejanja, *dolus coloratus*, izvor denarja

Abstract

The purpose of the present article is to begin a discussion on the conventional interpretation of criminal offences set forth under the first paragraph of Article 245 of the Criminal Code (KZ-1). Judging from the extremely sparse case law of Slovene courts as well as my own professional experience, the detection and prosecution of money laundering offenders in Slovenia has mainly been based on »traditional« types of criminal conducts, which involve

* Uroš ČOP, odvetnik v Odvetniški pisarni Miro Senica in odvetniki, d. o. o., kontaktni naslov: uros.cop@senica.si

substantive components of money laundering, while their contemporary forms are scarcely present. In my own opinion, however, the provision under the first paragraph of Article 245 of KZ-1 was designed with a sufficient degree of modernity as well as broadness to allow for the prosecution and punishment of contemporary criminal offences which have emerged in the era of internet, new payment methods (*bitcoin*, digital currencies and the like) and also computer games. Based on this provision it can and should be ascertained in each particular case whether the conduct of an offender has or could have led to concealment or an attempt to conceal the source of »dirty« money or property: there is therefore no reason why contemporary forms of money laundering should not be prosecuted or their offenders convicted.

Key words: money laundering; Article 245 of KZ-1; executing conduct, *darknet*, *bitcoin*, subjective element of an offence, *dolus coloratus*, source of money;

Kaznivo dejanje pranja denarja je v zadnjih desetih letih postalo eden od javnih paradnih konjev pravosodnih organov v boju zoper gospodarski kriminal ter neupravičeno proizvodnjo in promet s prepovedanimi drogami, čeprav je bilo pranje denarja kot kaznivo dejanje določeno že v Kazenskem zakoniku (KZ)¹ leta 1995. Zakaj uporabljam besedno zvezo paradni konj? Zato ker skoraj ne mine dan, da mediji ne bi poročali o odkritju kaznivega dejanja pranja denarja, v večini primerov v povezavi s predhodnim ali predikatnim kaznivim dejanjem zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu Kazenskega zakonika (KZ-1)² ali redkeje s kaznivim dejanjem neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog po 186. členu KZ-1. Ob tem se zdi, kot da se izvršitvena ravnanja storilcev skozi leta niso bistveno spremenila, pri čemer se sprašujem, ali storilci kaznivih dejanj v Sloveniji ne sledijo »modernizaciji« ravnanj ali pa organi pregona modernih oblik izvršitvenih ravnanj (še) ne odkrijejo.

Dejstvo je, da število kaznivih dejanj zoper gospodarstvo iz leta v leto raste. Tako je bilo skupno število vseh obsojenih za kazniva dejanja zoper gospodarstvo med letoma 2000 in

¹ Ur. l. RS, št. 63/94 in nasl.

² Ur. l. RS, št. 55/08 in nasl.

2012 razmeroma stalno z manjšimi nihanji, in sicer okrog 400 obsojenih na leto. V letih 2013 in 2014 je opaziti strmo naraščanje števila obsojenih – leta 2013 jih je bilo 753, leta 2014 pa 669. Novejši podatki še niso dostopni, zagotovo pa bomo pričala nadaljevanju tega trenda. Razloge za naraščanje gospodarske kriminalitete gre zagotovo iskati tako v leta 2012 obširneje spremenjeni kazenski zakonodaji kot tudi gospodarski krizi, ki je prinesla velike krvoločne apetite laične javnosti po kaznovanju tovrstnih storilcev, kar je nedvomno vplivalo na delovanje organov preiskovanja in pregona kaznivih dejanj.³ Smiselno enako velja tudi za ostala predhodna kazniva dejanja, tradicionalno zlasti za kaznivo dejanje neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami po 186. členu KZ-1.

Začetki pranja denarja segajo daleč nazaj v zgodovino, vse do trenutka, ko so ljudje začeli uporabljati denar kot plačilno sredstvo. Tako lahko zametke predmetnega kaznivega dejanja najdemo že na Kitajskem dva tisoč let pred našim štetjem. Že takrat so oblastniki poskušali trgovcem odvzeti presežke premoženja, zato so slednji denar skrili oziroma ga oprali tako, da so ga naložili v posle v oddaljenih provincah oziroma celo zunaj Kitajske.⁴ V sodobni obliki se je pranje denarja pojavilo v času prohibicije v tridesetih letih prejšnjega stoletja v Združenih državah Amerike, samo poimenovanje pranja denarja (angl. *money laundering*) pa je povezano z zloglasno afero *Watergate*, v kateri so kovčke, polne denarja, ki so bili namenjeni za predsedniško kampanjo Richarda Nixona, nosili v Mehiko, nato pa ta isti denar – opran – vrnili v obtok prek gospodarske družbe v Miamiu.

Pri svojem delu ugotavljam, da je pregon predmetnega kaznivega dejanja začel strmo naraščati sorazmerno s pojavom svetovne gospodarske krize leta 2008, za katero lahko rečemo, da po njej nič več ni tako, kot je bilo pred njo. Navedeno ugotavlja tudi Vrhovno sodišče RS.⁵ Vendar pa, ali to res drži? Če to velja za Slovenijo, ki je razmeroma mlada država, tega nikakor ne moremo trditi za ves svet. Gospodarsko-finančnih kriz je bilo pred letom 2008 ogromno. Naj naštejemo zgolj nekaj zloglasnih letnic, ki so imele za posledico velikansko gospodarsko škodo, in sicer 1637, 1797, 1819, 1837, 1857, 1884, 1901, 1907, 1929, 1937, 1974, 1987. A hkrati bi bilo napak trditi, da je denar v teh krizah izginil – zgolj transformiral se je oziroma »skril noge«. Denar je kot energija, zato lahko zanj brez

³ Vir: Statistični urad RS.

⁴ Lords of the RIM, Sterling Seagrave, Putnam Adult, 1995.

⁵ Poročilo o poslovanju Vrhovnega sodišča za leto 2013, št. Su 37-03/14-7 z dne 13. 2. 2014.

kakršnegakoli zadržka uporabimo zakon o ohranitvi energije, po katerem se skupna količina energije v izoliranem sistemu skozi čas ne spreminja. Poenostavljeno povedano, skupna energija se skozi čas ohranja. Enako velja tudi za denar, saj kot lahko denimo kemična energija postane kinetična, tako lahko denar skozi niz razpolaganj postane katerokoli drugo premoženje ali pa tudi denar, vendar v drugi, čisti oziroma oprani obliki. In nasprotno. In to je bistvo pranja denarja. Denar oziroma premoženje, ki je pridobljeno v posledici kaznivega dejanja, se s pranjem transformira v denar oziroma premoženje »zakonitega« izvora.

Kaznivo dejanje pranja denarja je v KZ-1 opredeljeno v štiriindvajsetem poglavju – Kazniva dejanja zoper gospodarstvo, in sicer v 245. členu. V skladu z navedeno določbo je lahko storilec predmetnega kaznivega dejanja vsakdo, tudi pravna oseba po deveti točki 25. člena Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (ZOPOKD).⁶ Kaznivo dejanje je mogoče storiti naklepno ali pa iz malomarnosti. Vendar pa po mojem mnenju kakršenkoli naklep ne zadošča. To sklepam na podlagi besedila prvega odstavka 245. člena KZ-1, ki določa, da mora storilec *vedeti*, da je bil denar ali premoženje pridobljeno s kaznivim dejanjem. Taka dikcija seveda bistveno otežuje dokazovanje krivde storilca, vsaj takrat, ko se storilec kaznivega dejanja pranja denarja razlikuje od storilca predhodnega kaznivega dejanja. Predmetno kaznivo dejanje je mogoče storiti tudi iz malomarnosti (peti odstavek 245. člena KZ-1). Kazenski pregon kaznivega dejanja pranja denarja po prvem in drugem odstavku 245. člena KZ-1 zastara v desetih letih, po tretjem in četrtem odstavku pa v dvajsetih letih. Podrobno se do ostalih elementov in značilnosti tega kaznivega dejana, kot so subjektivni/krivdni odnos storilca, odnos kaznivega dejanja pranja denarja do kaznivega dejanja prikrivanja, predhodnega dejanja idr., ne opredeljujem, saj so ti izčrpno opisani v že objavljenih strokovnih člankih, ki jih zelo natančno in sistematično opisujejo in obrazložijo,⁷ zato se v nadaljevanju tega prispevka poskušam omejiti na izvršitvena ravnanja, zlasti moderne oblike le-teh ter na nujnost ugotavljanja subjektivnega elementa storilca.

Določba prvega odstavka 245. člena KZ-1 določa temeljno dejanje in našteva izvršitvena dejanja: (i) sprejem, (ii) zamenjava, (iii) hramba, (iv) razpolaganje, (v) uporaba pri gospodarski dejavnosti in (vi) na drug način, določen z zakonom o preprečevanju pranja

⁶ Ur. l. RS, št. 59/99 in nasl.

⁷ D. Florjančič, Kaznivo dejanje pranja denarja v KZ-1, Pravna praksa, št. 12/2014, str. 9, A. Ferlinc, Kaznivo dejanje pranja denarja z vidika učinkovite prakse, Pravna praksa, št. 23/2016, str. 13 idr.

denarja, s pranjem zakrije ali poskusi zakriti njegov izvor. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT)⁸ v prvem odstavku 2. člena določa kot pranje denarja katerokoli ravnanje, s katerim se prikriva izvor denarja ali drugega premoženja, pridobljenega s kaznivim dejanjem. Takšna ravnanja so:

- zamenjava ali kakršenkoli prenos denarja ali drugega premoženja, ki izvira iz kaznivega dejanja;
- skrivanje ali prikrivanje prave narave, izvora, nahajanja, gibanja, razpolaganja, lastništva ali pravic v zvezi z denarjem ali drugim premoženjem, ki izvira iz kaznivega dejanja.

Urad RS za preprečevanje pranja denarja ugotavlja sledečo tipologijo pranja denarja, ki jo je mogoče subsumirati pod zgoraj naštetih izvršitvena ravnanja:

- uporaba fizičnih oseb za pranje denarja,
- uporaba slamnatih podjetij za pranje denarja,
- uporaba *off-shore* podjetij za pranje denarja,
- zamenjava bankovcev manjših vrednosti v bankovce večjih vrednosti,
- uporaba sistemov za prenos denarja,
- uporaba posojil za pranje denarja,
- uporaba računov družb in fizičnih oseb v povezavi s sredstvi in družbami iz sosednjih držav.⁹

Iz navedenih izvršitvenih ravnanj bi lahko sklepali, da kakršnokoli ravnanje z denarjem ali premoženjem, ki izvira iz predhodnega kaznivega dejanja, pomeni izpolnitev izvršitvenega ravnanja kaznivega dejanja pranja denarja. Vendar temu ni tako. Izpolnitev posameznega izvršitvenega ravnanja je treba v vsakem konkretnem primeru presoјati posebej, pri čemer je ključnega pomena ugotovitev, ali je storilec lahko s tem ravnanjem sploh objektivno dosegel zakritje izvora tega denarja ali premoženja. V ponazoritev lahko denimo navedem aktualen primer, v katerem je gospodarska družba z denarjem razpolagala tako, da ga je deloma nakazala delavcem za plačilo plač, ostalo pa je nakazala družbi materi, saj je bila k temu

⁸ Ur. l. RS, št. 60/07 in nasl.

⁹

[Http://www.uppd.gov.si/si/delovna_podrocja/objavljeni_posamezni_vsebinski_sklopi/tipologije/zaznane_tipologije/](http://www.uppd.gov.si/si/delovna_podrocja/objavljeni_posamezni_vsebinski_sklopi/tipologije/zaznane_tipologije/).

obvezana z medsebojno pogodbo, ki je bila sklenjena (in se je tudi vseskozi izvrševala) bistveno prej, preden je bilo storjeno predhodno kaznivo dejanje. Pri tem je treba poudariti, da so bile vse transakcije izvršene po elektronski poti na ozemlju Republike Slovenije. Odgovor na vprašanje, ali navedena ravnanja gospodarske družbe pomenijo izpolnitev izvršitvenih dejanj po prvem odstavku 245. člena KZ-1, je treba iskati v naravi teh ravnanj. Običajne transakcije denarja, ki so bile izvedene na običajen način, nikakor ne morejo pomeniti uresničitve zakonskega znaka. Če pa bi bilo zaradi takšnih transakcij oteženo oziroma onemogočeno ugotavljanje nezakonitega izvora denarja, potem bi ta ravnanja predstavljala izpolnitev zakonskih znakov.

Prav tako tudi zamenjava vrste premoženja sama po sebi še ne pomeni izpolnitve zakonskih znakov. Tako nakup jadrnice z denarjem nezakonitega izvora *per se* še ne pomeni izpolnitve izvršitvenega ravnanja. Bistveno tudi tukaj je, da to premoženje izgubi tiste lastnosti, ki ga opredeljujejo oziroma na podlagi katerih je prikrit izvor takšnega premoženja. Tako bi v tem primeru bili izpolnjeni zakonski znaki, če bi na primer jadrnico registrirali pod zastavo neke eksotične države, kjer lastništvo v ustreznih registrih ni dostopno, ali če bi se lastništvo jadrnice nenadzorovano ali brez nekakšne ekonomske logike spreminjalo do te mere, da bi se sled izvora zbrisala, da ne bi bilo mogoče ugotoviti, kdo je lastnik in na kakšen način je plačal za to jadrnico.

Tudi posojanje nezakonitega denarja samo po sebi ni nedovoljeno. Tukaj je treba ugotoviti, ali takšno posojanje denarja dejansko pomeni zakritje izvora denarja. Preprost primer zakritja denarja s posojilnimi pogodbami je, ko storilec denar, ki ga je prejel na transakcijski račun, dvigne z računa in ga drugi osebi posodi v gotovini. Tako se sled denarja izgubi, saj je izročitvi denarja in osebi, ki ji je bil izročen, skoraj nemogoče slediti. Vendar v primeru, če je takšno posojilo izvršeno po običajni poti z uporabo transparentnih plačilnih sredstev (na primer elektronske transakcije prek pooblaščenih finančnih institucij, ki puščajo sled) in je takšno posojilo ekonomsko upravičeno, potem je za takšno transakcijo težko trditi, da je z njo objektivno mogoče prikriti izvor denarja oziroma da gre za pranje denarja.

Posameznih, v zakonu naštetih ravnanj storilca, nikakor ni mogoče presojati ločeno od dejanskega učinka, ki naj bi ga tako ravnanje imelo, in sicer, da se z njim zakrije (ali vsaj poskusi zakriti) izvor takega premoženja, kot je tudi navedeno v isti določbi KZ-1. Zato je treba v vsakem konkretnem primeru presojati, ali je izvršitveno ravnanje zakritja izvršeno

tako, da je objektivno sploh zmožno zakriti izvor tako pridobljenega premoženja. Ti izvršitveni načini morajo imeti takšne značilnosti, da povzročijo (ali bi lahko povzročili) prekinitev vsakršne objektivne ali subjektivne povezanosti s predhodnim dejanjem, s katerim je bilo premoženje pridobljeno.¹⁰ Za zagotovitev učinka zakritja izvora je bistvenega pomena, da predmet zakritja izgubi lastnosti, zaradi katerih je onemogočena ali vsaj otežena sledljivost za nazaj, torej od kod ta predmet izvorno izhaja.¹¹

Z razvojem modernih tehnologij razpolaganja z denarjem se širijo tudi izvršitvena ravnanja. Izvedeni finančni instrumenti, valutna menjava, *bitcoin*, plačevanje na *darknetu* ipd., predstavljajo ravnanja, s katerimi je mogoče na preprost način zakriti izvor »umazanega« denarja, zlasti v primerih, kadar gre za mednarodne transakcije ali transakcije prek spleta (na primer vse bolj so priljubljene spletne igre na srečo, kjer se vložek vplača z modernimi oblikami plačilnih sredstev – *bitcoin*). Vendar menim, da trenutno veljavna inkriminacija v KZ-1 organom odkrivanja in pregona omogoča preganjanje tudi teh modernih oblik izvršitvenih ravnanj, saj so ta dovolj široko in abstraktno zastavljena. A tako kot so storilci iznajdljivi pri iskanju novih ravnanj, s katerimi poskušajo oprati »umazan« denar, tako morajo biti tudi organi pregona dovolj spretni pri odkrivanju takšnih ravnanj in subsumpciji teh modernih ravnanj pod pravno normo, določeno v 245. členu KZ-1. Pri tem gre za dejansko vprašanje, ali se ta ravnanja pravilno ugotavljajo, tj. da se z uporabo pravil logičnega mišljenja in splošnih življenjskih izkušenj vedenje o znanih dejstvih prenese na neznan, torej na moderne oblike izvršitvenih ravnanj. Subsumpcija modernih ravnanj pod ustrezno pravno normo pa pomeni presojo, ali se ugotovljena dejstva konkretnega življenjskega dogodka prilegajo opisu abstraktnega dejanskega stanu iz pravne norme. Zgolj čas bo pokazal, ali smo bili pri sledenju in ugotavljanju modernizacije izvršitvenih ravnanj uspešni. Kot sem že navedel, je moč opaziti, da se storilci kaznivega dejanja pranja denarja vse pogosteje usmerjajo na splet, ki pa (kot vsi vemo) omogoča nešteto priložnosti za pranje »umazanega« denarja.

Zanimiv je primer mednarodne hudodelske združbe, ki se je ukvarjala s proizvodnjo in prometom s prepovedanimi drogami. Slednja je s pomočjo kostariške banke, ki je omogočala

¹⁰ Glej D. Florjančič, Kaznivo dejanje pranja denarja v KZ-1, Pravna praksa, št. 12/2014, str. 9.

¹¹ Prav tam.

digitalno valutno storitev,¹² imenovano *Liberty Reserve*, ogromne vsote »umazanega« denarja iz tradicionalne valute (USD in EUR) zamenjala v valuto, imenovano *Liberty Reserve Dollars* ali *Liberty Reserve Euros*, in jih popolnoma anonimno poslala kamorkoli po svetu, kjer jo je nato zamenjala v gotovino, pri čemer je za to storitev plačala zelo nizko provizijo. Dejstvo pa je, da takšnih virtualnih valut ni malo. Naj naštejemo le nekaj najbolj znanih: MoneyMail, UkrMoney, Z-Payment, DeltaKey, LibertyReserve, Perfect Money, AlterGold, moneta.ru, Pecunix, V-Money, Edram, E-Gold, C-Gold, iMoney, E-bullion, InoCard, Chebo Money, NN-Money, Webcredits, W1 RUR, AlertPay, ECUmoney, Express Gold, ICQMoney, IntellectMoney, VRS, Wirex, Dengi 2.0, Younicrata, LiqPay idr.

Nadalje storilci za pranje »umazanega« denarja vse pogosteje uporabljajo internetne igrice, kot sta na primer *Second Life* in *World of Warcraft*, kjer denar z namenom nakupa storitev znotraj aplikacije nakažejo prek interneta in ga nato »dvignejo« opranega, ne da bi izvršili kakršenkoli nakup.

Zanimiv je tudi primer verižne elektronske pošte, v katerem storilci iz nerazvitih držav (najbolj znana je Kenija) nagovarjajo naslovnike, da jim pomagajo v razvite države prenesti velike zneske denarja pod pretvezo dedovanja ipd. Po posredovanju bančnih podatkov storilci nakažejo denar na račun »žrtve« in ga nemudoma tudi izpraznijo, s čimer operejo »umazan« denar.

A sam menim, da je pravi raj za pranje denarja *darknet*, ki je veliki večini ljudi neznan oziroma ga poznajo zgolj po imenu. Po nekaterih pričevanjih *darknet* ni samo meka za nakup raznovrstnih prepovedanih stvari, temveč tudi za pranje denarja, saj naj bi tam obstajali najrazličnejši plačilni sistemi, ki jih organi odkrivanja in pregona sploh še ne poznajo. Eden od popularnih načinov pranja denarja s pomočjo *darkneta* je uporaba ukradenih identitet, ki jih je mogoče kupiti prek *darkneta*. Storilci nato s takšno ukradeno identiteto odprejo račune pri spletnih plačilnih ponudnikih, kot je na primer *PayPal*, in »umazan« denar nakažejo kamorkoli na svetu.

Naštel sem zgolj peščico znanih načinov modernega pranja denarja, vendar verjamem, da je teh bistveno več. Prav tako sem prepričan, da se omenjeni načini pranja denarja uporabljajo

¹² *Costa Rican digital currency service.*

tudi pri nas, a do sedaj še nisem zasledil primerov, ko bi bila ta ravnanja odkrita in preganjana.

Sklep

Samo tipološko razpolaganje z denarjem nezakonitega izvora še ne pomeni izpolnitve zakonskih znakov kaznivega dejanja pranja denarja, temveč je ključnega pomena dejstvo, da »umazan« denar ali premoženje s takšnim ravnanjem izgubi lastnost, ki omogoča ugotavljanje njegovega izvora. Naveden subjektivni element, po katerem mora storilec delovati ravno z namenom, da zakrije izvor »umazanega« denarja, je po mojem mnenju bistvenega pomena. Ta element na neki način onemogoča samovoljo organov pregona, da preganjajo prav vsa razpolaganja z »umazanim« denarjem, čeprav storilec ni imel nikakršnega namena zakriti izvor tega denarja.

Moderne oblike izvršitvenih ravnanj, čeprav jih pravosodni organi še niso zaznali, zagotovo obstajajo tudi v Sloveniji in se jih storilci poslužujejo. Kot vsaka nova stvar tudi nova ravnanja storilcev terjajo od pravosodnih organov, da svojo metodiko dela spremenijo in prilagodijo modernim okoliščinam. S podobnimi primeri smo se že srečali, in čeprav je trajalo nekaj časa, da so se organi pregona in sodišča temu prilagodili, je treba ugotoviti, da jim je to do sedaj vedno dobro uspevalo. Levji delež ima pri tem tudi Urad RS za preprečevanje pranja denarja, ki s svojim delom, zlasti pa prek pobud državnih in nadzornih organov, na podlagi katerih začne obravnavati konkretne zadeve, obvešča pristojne organe tudi o novih oblikah izvršitvenih ravnanj.

Menim, da je strah nekaterih kolegov, da zakonska dikcija 245. člena KZ-1 ni primerna oziroma da pravosodnim organom ne daje ustreznih orodij za preganjanje teh ravnanj, pretiran in neutemeljen. Izvršitvena ravnanja, ki jih določajo prvi odstavek 245. člena KZ-1 in prvi odstavek 2. člena ZPPDFT ter tipologija Urada RS za preprečevanje pranja denarja, omogočajo pravosodnim organom subsumpcijo modernih ravnanj pod pravno normo, določeno v trenutno veljavnem 245. členu KZ-1. Navedeno dodatno utemeljujem tudi z dejstvom, da je citirana določba v skladu z določbami pri nas ratificirane Konvencije Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim

dejanjem.¹³ Še zlasti se je treba usmeriti v odkrivanje novih ravnanj in ugotavljanje subjektivnega elementa kaznivega dejanja. Izpustitev tega elementa bi lahko privedla do tako absurdnih situacij, da bi bil storilec obsojen zaradi predhodnega kaznivega dejanja, hkrati pa tudi zato ker je ta »umazan« denar kasneje prestavil iz levega v desni žep in tako nezakonito razpolagal z njim. Zavedam se, da je naveden primer skoraj na meji absurdnega, vendar želim z njim poudariti pomembnost ugotavljanja subjektivnega elementa, to je storilčev *dolus coloratus*, da je z ravnanjem hotel zakriti izvor »umazanega« denarja ali premoženja.

(Članek je nastal kot podlaga za istoimensko predavanje na 42. Dnevih slovenskih pravnih, ki so od 13. do 15. oktobra 2016 potekali v GH Bernardin v Portorožu.)

¹³ Ur. l. RS, št. 41/97.